

חברי הצוות :

משה אשר, עו"ד (רו"ח)	דורון דבי, רו"ח	רגינה אונגר, רו"ח
ניר הלפרין, רו"ח	אבי נוימן, רו"ח	מישל דהן, רו"ח
ברוך רבין, רו"ח	(משפטן)	

* אין האמור במצגת זו בכדי להביע את עמדת רשות המסים או את עמדת נציגי רשות המסים בצוות.

תוכן העניינים

1. הכרה ומדידה של מכשירים פיננסיים
 - פערי GAAP
 - השלכות מס אפשריות
 - סוגיות מס לדיין
2. ירידת ערך נכסים פיננסיים
 - פערי GAAP
 - השלכות מס אפשריות
 - סוגיות מס לדיין
3. נגזרים פיננסיים, נגזרים משובצים
 - פערי GAAP
 - השלכות מס אפשריות
 - סוגיות מס לדיין
4. חשבונאות גידור
 - פערי GAAP
 - השלכות מס אפשריות
 - סוגיות מס לדיין
5. גרעת נכסים פיננסיים, גרעת התחייבויות פיננסיות וערבוביות
 - פערי GAAP
 - השלכות מס אפשריות
 - סוגיות מס לדיין
6. פיצול וסיווג מכשירים פיננסיים, הנפקת חבילה
 - פערי GAAP
 - השלכות מס אפשריות
 - סוגיות מס לדיין

הקדמה

הטיפול החשבונאי הנהוג בישראל עד ה-31.12.07 בנושא הצגה וגילוי של מכשירים פיננסיים מוסדר בתקן חשבונאות 22, אשר ברובו מבוסס על IAS32 בגרסתו הקודמת. IAS32 בגרסתו הנוכחית אינו כולל הנחיות חשבונאיות בגין גילוי אשר כלולות ב-IFRS7.

הטיפול החשבונאי הנהוג בישראל עד ה-31.12.07 בנושא מדידה של מכשירים פיננסיים סחירים נקבע בג"ד 44. הטיפול החשבונאי הבינלאומי בנושא הכרה ומדידה נקבע ב-IAS 39.

GAAP ישראלי	IFRS
חברות פרטיות	חברות ציבוריות
תקן חשבונאות 22, תקן חשבונאות 31	IAS 39, IAS 32
ג"ד 44.	IFRS 7

▪ המצגת מהווה תמצית עקרונות כלליים וקיימות סוגיות נקודתיות בהן יש לפנות לנוסח התקן המלא.

Slide 3

הכרה ומדידה של מכשירים פיננסיים

Slide 4

סיווג מכשירים פיננסיים

נכסים פיננסיים יסווגו לאחת מהקבוצות הבאות:

(מעברים בין הקבוצות אינם שכיחים)

נכסים פיננסיים המוצגים על פי
שווי הוגן דרך רווח והפסד

השקעות המוחזקות לפדיון
(Held to Maturity)

הלוואות וחייבים

נכסים פיננסיים זמינים למכירה
(Available-for-sale)

Slide 5

סיווג נכסים פיננסיים

הגדרה	קטגוריה לפי ה-IFRS
<ul style="list-style-type: none">נכסים פיננסיים המוחזקים למסחר, נרכשו לטווח קצר (short term).נגזרים, למעט אלה שיועדו למטרת גידור.כל הנכסים הפיננסיים שיועדו לקטגוריה זו בעת ההכרה הראשונית (FAIR VALUE OPTION).	נכסים פיננסיים המוצגים על פי שווי הוגן דרך רווח והפסד
<ul style="list-style-type: none">נכסים פיננסיים (שאינם מסווגים כהלוואות וחייבים) בעלי תשלומים קבועים או ניתנים לקביעה, בעלי מועד פירעון קבוע, ואשר בכוונת הישות וביכולתה להחזיקם עד למועד הפדיון.	השקעות המוחזקות לפדיון
<ul style="list-style-type: none">נכסים פיננסיים, לא נגזרים, בעלי תשלומים קבועים או ניתנים לקביעה, שמחירם אינו מצוטט בשוק פעיל.	הלוואות וחייבים
<ul style="list-style-type: none">כל הנכסים הפיננסיים שיועדו לקטגוריה זו בעת ההכרה הראשונית.כל הנכסים הפיננסיים שלא סווגו לאחת מהקטגוריות האחרות.	נכסים פיננסיים זמינים למכירה

Slide 6

סיווג התחייבויות פיננסיות

קטגוריה לפי ה-IFRS	הגדרה
<ul style="list-style-type: none"> התחייבויות פיננסיות המוצקות למסחר כל ההתחייבויות הפיננסיות שיועדו לקטגוריה זו בעת ההכרה הראשונית (fair value option). דוגמאות: השאלה בחסר, REPO. 	<ul style="list-style-type: none"> התחייבויות פיננסיות המוצקות על פי שווי הוגן דרך רווח והפסד
התחייבויות פיננסיות אחרות	<ul style="list-style-type: none"> כל ההתחייבויות הפיננסיות אשר לא יועדו לקטגוריה לעיל.

Slide 7

פערי GAAP

השקעות בניירות ערך (מניות ואג"ח) שאינן מקנות שליטה או השפעה מהותית

ישראלי GAAP	IFRS (IAS 39)
<p>א. <u>השקעה בני"ע סחירים</u> בהתאם להוראות ג"ד 44, יסווגו לשתי קטגוריות:</p> <p>1) <u>השקעה שוטפת</u> - הצגה לפי שווי שוק כאשר הפרשים יזקפו לרווח והפסד.</p> <p>2) <u>השקעת קבע</u> - הצגה לפי עלות בניכוי ירידות ערך שאינן זמניות.</p> <p>ב. <u>השקעה בני"ע שאינן סחירים</u> הצגה לפי עלות בניכוי ירידות ערך שאינן זמניות.</p>	<ul style="list-style-type: none"> השקעות במכשירים פיננסיים מבוססות על סיווגן לאחת מארבע קטגוריות של נכסים פיננסיים.

Slide 8

מידת מכשירים פיננסיים – חשבוונאות מול מס

השלכות מס אפשריות	אופן מדידה לפי ה-IFRS	קטגוריה לפי ה-IFRS
<p><u>הכלל:</u> עקרון המימוש בעבר (עד לתיקון 147) סעיף 6 לחוק התיאומים אימץ את עקרון המימוש ולאחר תיקון 147 – אם מדובר ברווח הון יחול גם כן עקרון המימוש.</p> <p>הסוגיה – הדיווח הנדרש לצורכי מס כאשר מדובר בהכנסות המסווגות כהכנסה עסקית. סיווג ההכנסה כהכנסה פירונית או הונית יקבע בהתאם למבחני הפסיקה והוראות חוזר מ"ה 13/2004 (תדירות, בקיאות, מימון, תקופת החזקה בנכס, טיב הנכס, נסיבות מיוחדות וכד').</p> <p>כמו כן נבחנת אינטגרליות ההכנסה (פס"ד קי.בי.עי. , פס"ד פלאזה ועוד)</p>	שווי הוגן זקיפת השינויים לרווח והפסד	מכשירים פיננסיים המוצגים בהתאם לשווי הוגן דרך רווח והפסד

Slide 9

מידת מכשירים פיננסיים – חשבוונאות מול מס

השלכות מס אפשריות	אופן מדידה לפי ה-IFRS	קטגוריה לפי ה-IFRS
קיימת אבחנה במקרים מסוימים בין אג"ח סחיר לאג"ח שאינו סחיר לגבי מועד ההכרה בהכנסות הריבית/הפרשי הצמדה – על בסיס צבירה/בסיס מזומן.	בסיס צבירה (ריבית אפקטיבית)	השקעות המוחזקות לפדיון
<p><u>הכלל:</u> עקרון המימוש בדומה לטיפול החשבונאי. ההצגה הינה לפי עקרון העלות בדומה לתקן 1 של המוסד לתקינה. רווחים/הפסדים- יוכרו בעת מימוש הנכסים.</p>	שינויים בגין שווי הוגן ייקפו לקרן הון מכשירי חוב- שינויים בגין סעיפי המימון ייקפו לרווח והפסד. השקעה בהון סיכון: תוצג כנכס פיננסי זמין למכירה	נכסים פיננסיים זמינים למכירה

Slide 10

מידת מכשירים פיננסיים – חשבונאות מול מס

השלכות מס אפשריות	אופן מדידה לפי ה-IFRS	קטגוריה לפי ה-IFRS
<p>הכלל: הרישום לצרכי מס הוא לפי עקרון העלות. אין התייחסות בפקודת מס הכנסה לגישת הערך הנוכחי.</p> <p>ככלל, מדידה ויישום הוראות סעיף 3(י) לעניין הלוואות וחייבים יהא בהתייחס למהות המשפטית ולא הכלכלית של החוזה בין הצדדים.</p> <p>גישת הערך הנוכחי לצרכי מס לגבי עסקאות מסחריות הוכרה כבר בפסיקה במקרים מסויימים (ענבר, המכון הגיאופיסי לישראל, שיכון ובינוי אחזקות).</p>	<p>מועד ההכרה הראשוני בשווי ההוגן</p> <p>תקופת ההחזקה-ערך נוכחי (ריבית אפקטיבית) ע"ב צבירה.</p> <p>ההפרש בין הערך המהוון לשווי ההוגן יזקף לרווח והפסד.</p>	<p>הלוואות וחייבים</p>

Slide 11

מידת מכשירים פיננסיים – חשבונאות מול מס

השלכות מס אפשריות	אופן מדידה לפי ה-IFRS	קטגוריה לפי ה-IFRS
<p><u>מכירה בחסר</u> – יישום עקרון המימוש רק בעת סגירת הפוזיציה, קרי במועד רכישת הנכס החלופי, המועד בו ניתן למדוד גם את הרווח הנובע מהעסקה (תקנה 4 לתקנות עסקה עתידית).</p>	<p>שווי הוגן דרך רווח והפסד</p>	<p>התחייבויות פיננסיות מוחזקות למסחר</p>
<p>עקרון העלות בתוספת ריבית שנצברה. ככלל, הגישה הנומינליסטית שולטת למעט מקרים בהם הפסיקה העדיפה למדוד התחייבויות על פי גישת הערך הנוכחי על פי כללי החשבונאות.</p>	<p>בסיס צבירה (ריבית אפקטיבית)</p>	<p>התחייבויות אחרות</p>

Slide 12

מדידת מכשירים פיננסיים – שיקולים בקביעת שווי הוגן ועלויות עסקה

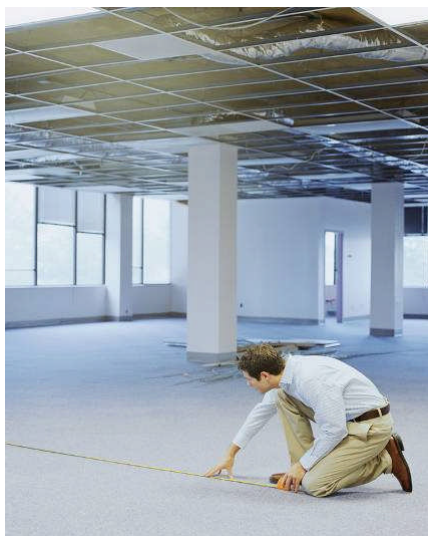
- שיקולים בקביעת שווי הוגן (לפי IAS 39):
הראיה הטובה ביותר לשווי הוגן היא מחירים מצוטטים בשוק פעיל.
אם שוק של מכשיר פיננסי אינו פעיל, שווי הוגן ייקבע ע"י שימוש בטכניקת הערכה.
- עלויות עסקה:
במועד ההכרה הראשוני המכשיר הפיננסי מוכר בהתאם לשווי הוגן בתוספת עלויות עסקה ישירות, פרט למכשירים שנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד.

Slide 13

מכשירים פיננסיים – סוגיות מס לדיון

- האם יש מקום לזנוח את עקרון המימוש וליישם את גישת העקיבה לצרכי מס לגבי נכסים פיננסיים המסווגים בקטגוריה הראשונה ולעבור למימון מכשירים הוניים על בסיס שווי הוגן בהתאם לכללי חשבונאות?
- האם בסיווג הכנסה מניירות ערך כהכנסה עסקית יש לעקוב אחר החשבונאות או להישאר בגישה המצדדת בעקרון המימוש?
- האם יש מקום לאבחן בין אג"ח סחיר ללא סחיר לגבי עיתוי ההכרה בהכנסת הריבית לצרכי מס?
- האם יש לאמץ את שיטת הריבית האפקטיבית גם לצרכי מס כשיטה מקובלת למדידת ערכו של נכס פיננסי, שאינו נמדד לפי שווי הוגן או על פני הגישה הנומינליסטית?
- האם יש להכיר בגישת הערך הנוכחי לגבי הלוואות וחייבים או להיצמד למהות המשפטית של החוזה (הלוואה/ שטר הון) ? לגבי עסקאות מסחריות גישת הערך הנוכחי אומצה כבר בפסיקה.
- האם יש מקום לקבל את גישת הערך הנוכחי לגבי הלוואות כאשר מדובר בצדדים לא קשורים אשר שני הצדדים מדווחים לפי IFRS (לרבות התייחסות לעניין הוראות סעיף 3(י)?
- בדומה לנושאים אחרים, יש להתייחס להוראות המעבר ומועד ההכרה לראשונה לגבי המכשירים הפיננסיים בדגש על נכסים הנמדדים לפי שיטת הריבית האפקטיבית וההשפעה על סעיף העודפים ליום המעבר (לדיון במליאה).

Slide 14

ירידת ערך נכסים פיננסיים

Slide 15

ירידת ערך

כל הנכסים הפיננסיים (למעט אלה הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד) כפופים לבחינת ירידת ערך שאינה זמנית.

עיתוי ירידת ערך

הנכס הפיננסי או קבוצת נכסים פיננסיים יופחתו אם, ורק אם,

- לאחר מועד ההכרה הראשוני קורה אירוע, אחד או יותר, הגורם לירידת ערך

- אירוע הגורם לירידת ערך של המכשיר הפיננסי משנה את זרם התקבולים שהיה צפוי להתקבל ממנו

Slide 16

ירידת ערך – מכשירי חוב

בכל תאריך חתך, על הישות להעריך האם ישנם סממנים אובייקטיביים לירידת הערך של נכס או קבוצת נכסים פיננסיים.

- קשיים פיננסיים משמעותיים של הלווה/המנפיק של המכשיר
- הפרת תנאים של החוזה
- קושי בתשלום החוב
- ארגון מחדש של תנאי הלוואה או ויתור מצד המלווה
- פשיטת רגל/ פרוק של הלווה/המנפיק של המכשיר
- ירידה בתזרימי המזומנים העתידיים הצפויים

Slide 17

ירידת ערך – מכשירים הוניים

סימנים נוספים לירידת ערך במכשירים הוניים:

- ירידה משמעותית או נמשכת בשווי ההוגן של נייר הערך.
- השפעה שלילית על המנפיק כתוצאה משינויים בסביבה הטכנולוגית, הכלכלית או החוקית בה הוא פועל

Slide 18

מכשירים פיננסיים: ירידת ערך של נכסים פיננסיים

מדידת הפסד מירידת הערך

ההפרש בין שווי הנכס בספרים לבין הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים המהוונים לפי השיעור המקורי של הריבית האפקטיבית (או בריבית ליום הבדיקה אם הריבית היא משתנה).

הלוואות וחייבים
השקעות המוחזקות לפדיון

ההפרש בין עלות הרכישה המופחתת לבין השווי ההוגן הנוכחי, פחות הפסדים מירידת ערך שהוכרו בתקופות קודמות

נכסים פיננסיים זמינים למכירה

Slide 19

מכשירים פיננסיים: היפוך ירידת ערך של נכסים פיננסיים

היפוך הפסדים מירידת הערך כתוצאה

מאירוע שהתרחש לאחר ההפחתה

היפוך דרך רווח והפסד המוגבל לסכום שיעמיד את הנכס על עלותו המופחתת המקורית אילולא הוכרה ירידת הערך

הלוואות וחייבים
השקעות המוחזקות לפדיון

מכשיר הוני- לא ניתן להפוך דרך רווח והפסד. ההיפוך יוכר ישירות בהון העצמי. כל ירידה נוספת בשווי ההוגן תעבור דרך רווח והפסד

נכסים פיננסיים זמינים למכירה

מכשיר התחייבותי- היפוך דרך רווח והפסד

Slide 20

ירידת ערך מכשירים פיננסיים – חשבונאות מול מס

השלכות מס אפשריות	אופן מדידה לפי ה-IFRS	קטגוריה לפי ה-IFRS
בהתאם לעקרון המימוש - ירידת הערך תוכר רק בעת מימוש הנכס.	עדכון לשווי הוגן מבוצע באופן שוטף כגד רווח והפסד.	נכסים והתחייבות לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד.
ככלל, כל עוד לא יצא הנכס מרשותו של אדם אין מקום להכיר בירידת הערך. יש מקום להתייחס בנפרד לגבי ירידת ערך הנובעת מריבית שכבר נרשמה בפועל כהכנסה – לצרכי מס (להבדיל מירידת ערך של הקרן).	הפרשה לירידת ערך – מבוססת על הריבית האפקטיבית המקורית בהתחשב בתזרים המזומנים הצפוי לאחר ירידת הערך.	השקעות מוחזקות לפדיון
בהתאם לעקרון המימוש - ירידת הערך תוכר רק בעת מימוש הנכס. עפ"י עיקרון זה גם ירידת ערך פרמנטית לא תוכר לצורך מס.	ירידה משמעותית או מתמשכת- הפשרת קרן ההון לרווח וההפסד	נכסים פיננסיים זמינים למכירה
הלוואות וחייבים הנובעים מעסקאות מסחריות- יחולו מבחני סעיף 17 (4) לפקודה לעניין הכרה בחובות אבודים (חדלות פירעון). הלוואות במישור ההוני- חוב אבוד יוכר כהוני בד"כ רק בעת פירוק על פי מבחני הפסיקה (פס"ד אוגדה השקעות, שריון, ברנס).	ההפרש בין ערך הנכס בספרים לבין ערך מהוון של תזרים המזומנים העתידיים. תתכן הפרשה נוספת קולקטיבית - בחינה קבוצתית של ירידת ערך ע"ב מאפייני סיכוני אשראי דומים	הלוואות וחייבים

Slide 21

ירידת ערך מכשירים פיננסיים – סוגיות מס לדיון

- האם יש מקום לאבחן בין ירידת ערך של מכשירים פיננסיים הנמדדים על בסיס שווי הוגן (לצרכי מס- עקרון המימוש) לבין מכשירים פיננסיים הנמדדים בשיטת העלות המופחתת (ריבית אפקטיבית)?
- האם יש מקום לאבחן בין ירידת ערך הנובעת ממרכיב הריבית הצבורה שנרשמה לצרכי מס (השקעות מוחזקות לפדיון) לבין ירידת ערך הנובעת מקרן ההשקעה?
- האם יש מקום להיצמד לכללי חשבונאות לעניין קביעת המאפיינים לגבי ירידת הערך של מכשירי חוב גם לצרכי מס (חוב אבוד/מסופק), או להכיר בירידת ערך עפ"י המבחנים שהותוו בפסיקה?
- האם יש מקום לאבחן בין כללי ירידת ערך של מכשירי חוב כאשר מדובר בצדדים קשורים לעומת מכשירי חוב שאינם בין צדדים קשורים (כללי חשבונאות אינם מבצעים הבחנה שכזאת)?

Slide 22

נגזרים פיננסיים, נגזרים משובצים

Slide 23

מכשיר נגזר

מאפייני מכשיר נגזר:

השווי שלו משתנה בהתאם לנכס בסיס – לדוג' שע"ח, ריבית, מחיר סחורה וכו'.
אינו מחייב השקעה ראשונית נטו, או דורש השקעה נמוכה בהרבה מזו שהייתה נדרשת עבור סוגים דומים של חוזים אחרים.
החוזה מסולק במועד עתידי.

דוגמאות למכשיר פיננסי נגזר:

- נגזר סחיר – לרבות חוזים עתידיים (future) ואופציות (put,call)
- נגזר לא סחיר – חוזי אקדמה (forward), חוזי החלפה (swap) המונפקים על ידי מוסדות פיננסיים ונסחרים מחוץ לבורסה (OTC).

Slide 24

נגזרים משובצים

- נגזר משובץ הוא נגזר המשולב בתוך חוזה מארח
- זיהוי של נגזר משובץ –
- המכשיר הוא בעל תנאי, ברור או משתמע, הגורם לו להתנהג באופן דומה לנגזר העומד בפני עצמו.
- נגזר משובץ יופרד ויטופל כנגזר נפרד כאשר, בין היתר -
- המאפיינים והסיכונים הכלכליים של הנגזר המשובץ אינם קשורים באופן הדוק לאלה של החוזה המארח.

Slide 25

מידת נגזרים, נגזרים משובצים – חשבוונאות מול מס

השלכות מס אפשריות	GAAP ישראלי	IFRS
<ul style="list-style-type: none"> • הנגזרים מוגדרים בפקודת מס הכנסה כ- *עסקה עתידית" אשר נחשבת כנייר ערך לכל דבר ועניין (רווח הון, שיעורי מס, ניכוי מס במקור) • עיתויי ההכרה בהכנסה-יחול עקרון המימוש ולא שווי הוגן (נגזר סחיר/ נגזר לא סחיר). אירוע המס יהא בעת מכירת הנגזר או פקייעתו בהתאם לתקנות מס הכנסה (חישוב רווח הון בעסקה עתידית) התשס"ג-2003 • סיווג ההכנסה-הכנסה הונית או הכנסה פירותית בהתאם לנסיבות (ראה התייחסות לעניין זה בחוזר מ"ה 13/2004). כמו כן נבחנת אינטגרליות ההכנסה (פס"ד קי.בי.עי, פס"ד פלאז'ה ועוד) 	<p>נגזר סחיר- שווי שוק נגזר לא סחיר- בהתאם למדניות החברה (בד"כ שווי הוגן או עלות)</p>	<p>נגזרים שאינם משמשים לחשבוונאות גידור - יש להציג את כל המכשירים הנגזרים לפי שווי הוגן ללא הבחנה אם הנגזר סחיר או לא</p>

"עסקה עתידית" - התחייבות או זכות למסור או לקבל בעתיד כל אחד מאלה: הפרשים בין שערי מטבע חוץ, הפרשי מדד, הפרשי ריבית, נכס או מחיר נכס והכל בכמות, בסכום, במועד ובתנאים הנקובים בהתחייבות או בזכות, לפי הענין, וכן מכירה בחסר".

Slide 26

מידת נגזרים, נגזרים משובצים, חשבונאות מול מס

השלכות מס אפשריות	GAAP ישראלי	IFRS
פקודת מס הכנסה אינה רואה כיום בחוזה מארח ונגזר משובץ כשתי עסקאות נפרדות. ההיצמדות הינה לחוזה המשפטי ולא למהות הכלכלית של העסקה.	אין דרישה להפריד בין הנגזר המשובץ לחוזה המארח.	<u>נגזרים משובצים</u> במקרים מסוימים נדרשת הפרדת הנגזר המשובץ מהחוזה המארח. מידת הנגזר היא לפי שוויו ההוגן.

Slide 27

נגזרים - נקודות לדין

- האם יש מקום לאמץ את עקרון העקיבה הסלקטיבית ולאחד בין הטיפול החשבונאי לטיפול לצרכי מס לעניין נגזרים ונגזרים משובצים, קרי טיפול לפי שווי הוגן?
- האם בסיווג הכנסה מנגזרים כהכנסה עסקית יש לעקוב אחר החשבונאות או להישאר בגישה המצדדת בעקרון המימוש?
- האם יש לאבחן בין טיפול לצרכי מס כאשר מדובר בנגזר סחיר לבין נגזר לא סחיר (מדידה לפי שווי הוגן ולא עיקרון המימוש)?
- האם יש להתאים את כללי ניכוי מס במקור המתחייבים למועד פקיעת הנגזר לכללי ההכרה בהכנסה מקום בו עיתוי ההכרה בהכנסה קודם למועד סגירת הפוזיציה (כגון: SWAP ריבית)?
- האם יש מקום להתייחס לצרכי מס לחוזים מעורבים בהם קיים נגזר משובץ לצד חוזה מארח כשתי עסקאות נפרדות, קרי הוצאת הנגזר המשובץ ממרכיב בחוזה המארח ומדידתו לפי עקרון המימוש (פערי דיווח בתקופת הביניים והשפעתם על ההכנסה החייבת לצרכי מס)?
- התייחסות לצרכי מס לעניין המעבר לראשונה לדיווח על בסיס נגזרים משובצים-פערי עיתוי קבועים שלא יקבלו ביטוי ברווח והפסד אלא יזקפו לעודפים.

Slide 28

גידור(הגנה) Hedge

- ייעוד מכשיר פיננסי, לצורך הגנה על פריט מגודר, לשם קיזוז השינוי (או חלקו) בשווי ההוגן, או תזרים המזומנים, של הפריט המגודר.
- הפריט המגודר יכול להיות נכס, התחייבות, התחייבות איתנה או עסקה צפויה שחשופה לסיכונים של שינויים בשווי ההוגן או תזרים המזומנים של הפריט המוגן.

תנאים לגידור

- הגידור מתייחס לסיכון הספציפי שיתכן וישפיע על הרווח או ההפסד
- בעת ביצוע הגידור הישות צופה אפקטיביות גידור גבוהה, והאפקטיביות ניתנת למדידה מהימנה
- האפקטיביות הגבוהה של הגידור תישאר בעינה במשך כל תקופת הגידור
- תיעוד נאות

התיעוד הנדרש, בעת ביצוע הגידור, יכלול:

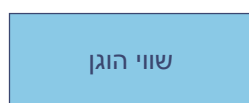
- זיהוי של המכשיר המגדר והפריט המגודר או התקשרות.
- הסיכון המגודר
- ניהול הסיכונים ואסטרטגיית גידור
- כיצד יעריכו את אפקטיביות הגידור

Slide 31

גידור שווי הוגן

הגנת שווי הוגן היא הגנה מפני שינוי אפשרי בשווי ההוגן של לדוג' נכס או התחייבות הרשומים במאזן

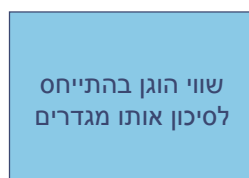
מדידה של המכשיר המגדר

שינויים בשווי ההוגן

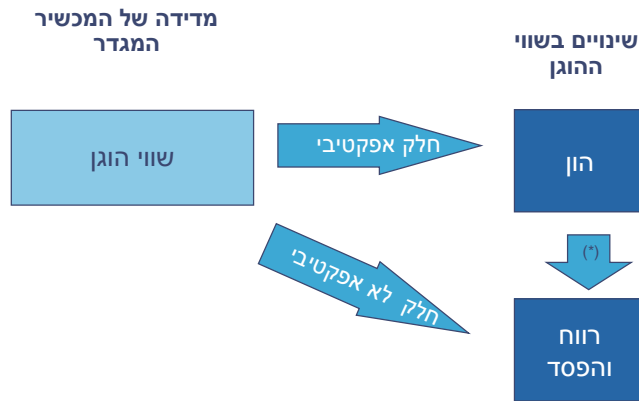
מדידה של נכס הבסיס

Slide 32

גידור תזרים המזומנים

גידור תזרים מזומנים הינו הגנה מפני חשיפה לשינוי בתזרימי המזומנים שצפויים בעתיד

(*) בעת זקיפת השינויים בגין הפריט המגודר לרווח והפסד

Slide 33

חשבונאות גידור – פערי GAAP והשלכות מס

השלכות מס אפשריות	GAAP ישראלי	(IAS 39)IFRS	
ככלל, אין הבחנה בפקודת מס הכנסה בין הטיפול בנגזרים שאינם למטרת גידור לבין נגזרים המשמשים למטרת גידור (הן גידור חשבונאי והן גידור תזרימי מזומנים). הכללים החלים לגבי עסקאות עתידיות בהתאם לתקנות יחולו גם על נגזרים למטרות גידור.	נגזר המשמש לגידור חשבונאי ככלל אינו מוצג לפי שווי הוגן. השפעות הנגזר מקבלות ביטוי ברווח והפסד עם תזרימי המזומנים בפועל.	גידור שווי הוגן-הנגזר ונכס הבסיס ימדדו לפי שווי הוגן	1
יחד עם זאת, בסעיף 101א(6) (*) ניתנה סמכות לשר האוצר להתקין תקנות לגבי מקרים בהם תחשב עסקה עתידית כעסקת גידור ונסיבות בהן תצורף תוצאת העסקה העתידית לנכס או להתחייבות המגודרים.	נגזר המשמש לגידור חשבונאי אינו מוצג לפי שווי הוגן. השפעות הנגזר מקבלות ביטוי ברווח והפסד עם תזרימי המזומנים בפועל.	גידור תזרימי מזומנים - כל ההפרשים האפקטיביים נזקפים לקרן הון ומועברים לרווח והפסד בד בבד עם נכס הבסיס	2

(*) סוג מקרים שבהם תחשב עסקה עתידית כעסקת גידור ונסיבות שבהן תחשב עסקה כאמור כעסקה שההכנסה ממנה היא הכנסה לפי סעיף 102(1), או שבהן תצורף תוצאתה לנכס או להתחייבות המגודרים, בתנאים שנקבעו, לענין פסקה זו, "עסקת גידור" - עסקה עתידית שנעשתה לשם הגנה על ערך של נכס או של התחייבות, קיימים או עתידים, ובלבד שדווח עליה בהתאם לכללים שנקבעו;

Slide 34

חשבונאות גידור - סוגיות מס לדין

- האם יש לאמץ את גישת העקיבה הסלקטיבית ולהיצמד לטיפול החשבונאי לגבי סיווג עסקה מלווה בנגזרים, שבמהותה הינה עסקת גידור (קרי, מודל שווי הוגן ולא בסיס מימוש) או להישאר בטיפול אחיד לגבי כלל הנגזרים ללא הבחנה בין עסקה שבמהותה עסקת גידור לעומת עסקה ספקולטיבית? (לעניין סיוע בכללים החשבונאים לצורך סיווג עסקה לצרכי מס – ראו פסקי הדין ברנשטיין, שלמה בר ועוד)
- יש מקום לפעול להתקנת התקנות מכוח סעיף 101א(6) לפקודה על מנת לאפשר מקרים בהם עסקה עתידית תחשב כעסקת גידור בהתאמה לטיפול החשבונאי או המהות הכלכלית של העסקה.
- האם יש מקום למדוד גם את הנכס המגודר על פי שווי הוגן מקום בו יאומצו הכללים החשבונאים לעניין חשבונאות גידור או להיצמד לכלל של עלות או שוק הנמוך מביניהם (ככל שמדובר בנכסים מגודרים שהינם מלאי)?
- במידה ותאומץ חשבונאות הגידור גם לצרכי מס, האם יש מקום לאבחן גם בין הטיפול הנדרש לגידור מזומנים לעומת גידור שווי הוגן (בסיס מימוש לגבי גידור מזומנים ושערוך לגבי גידור שווי הוגן)?
- כיצד יש לטפל בעסקאות שהוכרו בעבר כחשבונאות גידור ולמועד המעבר טופלו כעסקה ספקולטיבית שכן לא עמדו בתנאים הנוקשים של חשבונאות גידור (הפרשי עיתוי המשפיעים על הרווח לצרכי מס)?

Slide 35

גריעת נכסים פיננסיים, גריעת התחייבויות פיננסיות וערבבויות

Slide 36

גריעת נכסים פיננסיים עסקאות איגוח, ניכיון (factoring) וכדומה – הטיפול החשבונאי

- עסקת איגוח הינה מכשיר לגיוס הון שבמרכזו עומדים נכסים ספציפיים המניבים תזרימי מזומנים קבועים. נכסים אלה, דוגמת יתרות לקוחות, משמשים כבטוחה בלעדית לאיגוח. מעביר הנכסים מחויב בדרך כלל לטיפול שוטף באותם נכסים גם לאחר מכירתם (servicing). עסקת האיגוח נעשית בדר"כ באמצעות הקמת SPE.
- האם מבחינה חשבונאית עסקת האיגוח הינה עסקת מכירה או שהיא עסקה מימונית?

Slide 37

נכסים פוטנציאליים לאיגוח

- הלואות לרכישת דירות – משכנתאות
- הלואות מסחריות
- הלואות של חברות כרטיסי אשראי
- יתרות לקוחות
- זכויות לתזרימים עתידיים – תזרימי ליסינג וכו'

Slide 38

עסקאות איגוח

השלכות מס אפשריות	GAAP ישראלי	IFRS (IAS 39)
<p>• אבחנה בין איגוח מסוג "עסקת מכר" (משכנתאות, חובות לקוחות, לייסינג מימוני) לבין איגוח מסוג "עסקת מימון" (לייסינג תפעולי, דמי שכירות)</p> <p>• הטיפול בעסקת איגוח נכסים פיננסיים לצרכי מס יטופל בדרך כלל כעסקת מכר ולא כעסקת מימון למעט חריגים ואישורים ספציפיים לעסקאות מסוימות (אין עקיבה מול הכללים החשבונאיים).</p> <p>• סוגיה - שקיפות ה- SPE בעסקאות True Sale.</p>	<p>הפרקטיקה בישראל מעורבת ולעיתים התבססה על התקן האמריקאי FAS 140.</p> <p>גריעת הלקוחות בעסקת איגוח תתבצע רק כאשר הנכסים בודדו מהמעבר, למקבל זכות שעבוד או אפשרות למכור את הנכסים ולמעבר אין עוד שליטה אפקטיבית בנכסיה.</p>	<p>ההחלטה לגבי גריעת נכסים פיננסיים מתבססת בין היתר על העברת הסיכונים והתשואות מהבעלות על הנכס ומבחינ שליטה.</p> <p>המבחנים ב- IAS 39 מחמירים מאלו שב- FAS 140. המשמעות היא שחלק מעסקאות האיגוח שנרשמו בעבר כעסקת מכר לא יעמדו בקריטריונים לגריעה ויצגו כעסקה מימונית.</p>

Slide 39

עסקאות איגוח - סוגיות מס לדין

- האם יש מקום להיצמד לכללי החשבונאות כיום לעניין קביעת עסקאות איגוח כעסקת מימון ולא כעסקת מכר (עקרון העקיבה) ?
- קביעת הסדרים ספציפיים על ידי רשויות המס מקום בו אין עקיבה אחר הכללים החשבונאיים (שקיפות SPE, קביעת מועד אירוע המס, הוראות לעניין ניכוי מס במקור ועוד).
- התייחסות להוראות המעבר לעניין עסקאות שבעבר נגרעו מהדוחות הכספיים וכעת מוצגות כעסקת מימון לפי התקינה החדשה.
- קביעת הסדרי מיסוי ייחודיים כאשר מדובר בעסקת איגוח עם יישות זרה (מקום הפקת ההכנסה, סיווג מקור ההכנסה, ניכוי מס במקור).

Slide 40

גריעה של נכסים פיננסיים – עסקאות REPO

אם בידי התאגיד נותר למעשה כל הסיכונים וההטבות הקשורים לנכס המועבר, ימשיך התאגיד להכיר בנכס ולא יגרע אותו (אין מכירה).

אם חשיפת החברה המעבירה לא השתנתה באופן ממשי כתוצאה מההעברה, זוהי ראייה לכך שהחברה מחזיקה למעשה בכל הסיכונים וההטבות הקשורים בבעלות בנכס.

במקרה כזה העסקה לא תעמוד בהגדרת "מכירה".

מאחר שבעסקאות מכר חוזר ובעסקאות השאלת ניירות ערך כל הסיכונים הקשורים לנכס המועבר נותרו בידי המוכר*, הרי עסקאות כאלה לא תטופלנה כמכירה.

* למעט במקרים בהם הרכישה חזרה מבוצעת במחיר שוק

Slide 41

גריעת נכסים פיננסיים – עסקאות REPO

השלכות מס אפשריות	GAAP ישראלי	IFRS
ככלל, הטיפול לצרכי מס מבוסס על סעיף 4 לחוק הסכמים בנכסים פיננסיים, התשס"ו 2006, הקובע כי עסקת REPO תחשב כעסקת מכר גם אם למעביר נותרה השליטה בנכס (*).	פרקטיקה מעורבת המבוססת על תקן FAS 140	ההחלטה לגבי גריעת נכסים פיננסיים מתבססת בין היתר על העברת הסיכונים והתשואות מהבעלות על הנכס ומבחינה שלטת. בעסקת מכירה ורכישה חוזרת החברה משמרת לעצמה את כל הסיכונים וההטבות כאשר מחיר הרכישה חזרה הוא קבוע או שהוא מחיר המכירה בתוספת תשואה של מלווה ולכן העסקה תחשב עסקה מימונית
שר האוצר, באישור ועדת הכספים, רשאי לקבוע כי במקרים מסוימים יראו בעסקת REPO כעסקת מימון. בהתאם לעקרונות הקיימים בסעיף 101א(13) לפקודה (**). (תקנות בנידון טרם פורסמו).		

(*) (א) עסקת מכר חוזר בניירות ערך והעברה לתיחום חשיפה ייחשבו לכל דבר וענין כעסקאות מכר, ולא יחולו עליהן הוראות חוק המשכון, התשכ"ז-1967, וזאת אף אם נותרו בידי מעביר ניירות הערך או הנכס המועבר זכויות כלשהן בניירות הערך או בנכס המועבר לאחר העברתו, והכל אם לא קבעו הצדדים מפורשות אחרת בהסכם שמכוחו נוצרו העסקה או ההעברה כאמור.

(**) סעיף 101א(13) לפקודה: "תנאים ונסיבות שבהתקיימם יראו עסקת מכר חוזר בניירות ערך או העברה לתיחום חשיפה, כהגדרתן בחוק הסכמים בנכסים פיננסיים, התשס"ו-2006, על אף הוראות סעיף 4 לחוק האמור, כהלואה, ולא כמכירת ניירות ערך".

Slide 42

גריעת נכסים פיננסיים-עסקאות REPO – סוגיות מס לדין

- האם יש להתייחס לעסקאות REPO כשתי עסקאות נפרדות לרבות אופן הטיפול לצרכי מס לעניין השאלת ני"ע או להתייחס לעסקה כעסקה מימונית בה למעשה לא בוצע מכר ?
- האם עסקת REPO תחשב כעסקה עתידית של מכירה בחסר על פי ההגדרה בפקודה, קרי טיפול במישור ההוני ויחולו הוראות תקנה 4 לתקנות עסקה עתידית, קרי מועד ארוע המס בעת ביצוע הרכישה החוזרת ?
- התייחסות מיוחדת לעסקאות REPO עם תושב חוץ כאשר נכס הבסיס או הנכס הפיננסי נמצא בישראל (מניות). הוראות לעניין מיסוי דיבידנדים, ריבית וניכוי מס במקור.

Slide 43

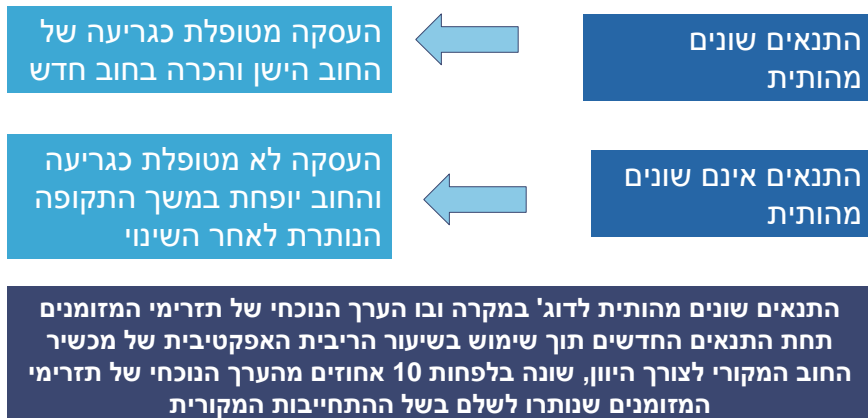
גריעה של התחייבות פיננסית

- התחייבות פיננסית (או חלק ממנה) תיגרע מהמאזן כאשר היא מסולקת, מבוטלת או פוקעת. מצב כזה עשוי להתרחש כאשר:
 - מועברים תשלומים למלווה (לדוגמא, כאשר המנפיק פודה את המכשיר)
 - הלווה משוחרר חוקית מאחריות ראשונית בגין ההתחייבות
 - בעת החלפה של מכשירי חוב בעלי תנאים שונים מהותית או בעת שינוי מהותי בתנאי החוב

**כאשר נגרעת התחייבות פיננסית הפרש בין השווי בספרים של
ההתחייבות (או חלק ההתחייבות) שנגרעה לבין התמורה
שהתקבלה יוכר כרווח או כהפסד**

Slide 44

שינוי בתנאים או החלפה של התחייבויות

• הטיפול החשבונאי לא תלוי בסיבה לשינוי בתנאים (לדוגמא: קשיים פיננסיים של החייב)

Slide 45

גריעת התחייבויות פיננסיות – ארגון מחדש של חובות ועסקאות re-financing – חשבונאות מול מס

השלכות מס אפשריות	GAAP ישראלי	(IAS 39) IFRS
<ul style="list-style-type: none"> פיקודת מס הכנסה מתייחסת במקרים מסוימים לדחיית הכרה ברווח לצרכי מס בשחלוף "נכסים" ברי פחת אך שותקת לגבי שחלוף התחייבויות. קיימת שאלה האם יש לראות בהחלפה של התחייבות בהתחייבות אחרת כעסקה חדשה ולפיכך להכיר ברווח או בהפסד הנובע מהחלפה לצרכי מס, או לחילופין, להתייחס לארגון מחדש כעסקה מתגלגלת, ללא הכרה ברווח או הפסד לצרכי מס במועד החלפת ההתחייבות. 	<p>הפרקטיקה בישראל מעורבת, ולעיתים מבוססת על התקן האמריקאי-FAS15 המבצע הבחנה בין המצבים הבאים:</p> <p>א) חוב בעייתי-הטיפול החשבונאי הוא בהתאם ל-FAS 15 השונה מהטיפול לפי התקינה הבינלאומית.</p> <p>ב) מצב שבו לא מדובר בחוב בעייתי הטיפול לפי 96-19, EITF, הדומה בעיקרו לתקינה הבינלאומית.</p>	<p>אין כל הבחנה בין ארגון מחדש של חובות בעייתיים ושאינם בעייתיים. לכן, יש לבחון אם חל שינוי משמעותי בתנאי החוב. כאשר חל שינוי משמעותי בתנאים, החוב הישן ייגרע והישות תכיר בחוב החדש לפי שווי ההוגן כאשר ההפרש ייזקף לרווח והפסד.</p> <p>כאשר השינוי אינו נחשב משמעותי, ההתחייבות לא תיגרע ולא תהא כל הכרה ברווח או הפסד ביום השינוי.</p>

Slide 46

גריעת התחייבויות פיננסיות - סוגיות מס לדין

- האם יש לראות בשחלוף התחייבויות כמקשה אחת ולא להכיר ברווח/הפסד חשבונאי לצרכי מס, או לחילופין, לפעול על פי עיקרון המימוש גם בכל הקשור לשחלוף התחייבויות (גישת העסקה האחת מול גישת שתי העסקאות – חוזר מ"ה 11/03) ?
- במידה ושחלוף התחייבויות יטופל כשתי עסקאות נפרדות – האם יש להכיר ברווח/הפסד הנובע מהחלפה על פני מועד תקופת ההתחייבות החדשה או לחילופין מיידית במועד החלפת ההתחייבות ?
- מהו סעיף המקור לחיוב במס בעת גריעת התחייבויות – האם יופעל סעיף 3(ב) לפקודה לעניין רווח הנובע משחלוף ההתחייבות, ככל שמדובר בשתי עסקאות נפרדות ?
- האם ההפרשים הנובעים מהחלפת התחייבויות יחשבו כהכנסה הונית או הכנסה פירותית, לדוגמא: רווח או הפסד מפדיון מוקדם של אג"ח ?
- האם יש לקבוע הוראות מיוחדות לעניין שחלוף התחייבויות בעסקאות refinancing בעיקר כאשר מדובר בעסקה מול אותו גורם מממן או סוג התחייבות דומה (בהתאם לעיקרון החלפת נכסים דומים) ?

Slide 47

ערבויות פיננסיות

השלכות מס אפשריות	GAAP ישראלי	IFRS
הערבות אינה מוכרת כהוצאה או הפסד לצרכי מס כל עוד לא מומשה.	פרקטיקה מעורבת-מתן גילוי בביאורים לדוחות הכספיים	<u>ערבויות פיננסיות</u> במועד ההכרה לראשונה-שווי הוגן מדידת הערבות היא לפי הגבוה מבין: -הסכום שנקבע בהתאם לתקן חשבונאות 37; וכן -הסכום שהוכר לראשונה בניכוי, כאשר מתאים, הפחתה מצטברת שהוכרה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 18
סיווג הערבות כהונית או פירותית לצרכי מס יקבע בהתאם למבחני הפסיקה (זיסו גולדשטיין, גולדהמר, נדיר סגל, רייטר ועוד)		

Slide 48

פיצול וסיווג מכשירים פיננסיים והנפקת חבילה

Slide 49

מכשיר פיננסי מורכב

מכשיר פיננסי מורכב הוא מכשיר פיננסי לא נגזר הכולל גם רכיב התחייבותי
וגם רכיב הוני.

לדוגמא, אגרת חוב הניתנת להמרה על ידי המחזיק למספר קבוע של מניות
החברה.

אופן הפיצול של מכשיר פיננסי מורכב

בהתאם לתקן בכדי להפריד מכשיר פיננסי מורכב למרכיביו יש להשתמש בשיטת
השארית.

בהתאם לשיטה זו, הישות תמדוד תחילה את השווי ההוגן של הרכיב התחייבותי
והשארית תיוחס לרכיב הוני.

אין לשנות את הסיווג של רכיב התחייבות והרכיב הוני של מכשיר המיר לאחר
הפרדתם.

Slide 50

מכשירים פיננסיים מורכבים – חשבונאות מול מס

השלכות מס אפשריות	GAAP ישראלי החל מ-1.1.2006 (תקן 22)	IFRS
<p>ככלל, אין הפרדה בין המרכיב ההוני להתחייבותי והמכשיר הפיננסי נרשם לצרכי מס כמקשה אחת (הוני או התחייבותי).</p> <p>בחוק התיאומים (אשר בוטל) הייתה התייחסות למספר מקרים בהם ראו מכשיר פיננסי שבמהותו הוא חוב כהון לצרכי מס כגון: שטרי הון ואג"ח בתנאים מסוימים.</p>	<p>פיצול של מכשיר פיננסי מורכב, בעת ההכרה לראשונה, יבוצע ע"י קביעה של השווי ההוגן של רכיב ההתחייבות וייחוס שארית התמורה לרכיב ההוני.</p> <p>הוצאות הנפקה יוקצו לפי יחס התמורה שהוקצתה בספרים בין הרכיבים.</p>	<p>אין הבדלים בין התקינות-גישת השארית:</p> <p>פיצול של מכשיר פיננסי מורכב, בעת ההכרה לראשונה, יבוצע ע"י קביעה של השווי ההוגן של רכיב ההתחייבות וייחוס שארית התמורה לרכיב ההוני.</p> <p>הוצאות הנפקה יוקצו לפי יחס התמורה שהוקצתה בספרים בין הרכיבים.</p>

Slide 51

מכשירים פיננסיים מורכבים - סוגיות מס לדיון

- האם יש מקום לפצל בין הרכיב ההוני לבין הרכיב ההתחייבותי של מכשירים פיננסיים מסוימים, לרבות סיווג שונה לחלוטין של המכשיר הפיננסי מהמהות המשפטית שלו (כגון סיווג מניות בכורה ניתנות לפדיון כהתחייבות ולא כהון)?
- האם יש מקום להתיר מדידה על בסיס שווי הוגן של מכשירים התחייבותיים שפוצלו מהמכשיר ההוני?
- מהו הטיפול לצרכי מס לגבי דיבידנד על מניות בכורה ניתנות לפדיון שסווג כהתחייבות על פי כללי החשבונאות (בחשבונאות נרשם כהוצאת מימון)?
- מה דין הוצאות הנפקה בגין מכשיר הוני שסווג כהתחייבות על פי כללי החשבונאות?

Slide 52

סיווג בין הון להתחייבות (לדוג' מניות בכורה)

- סיווג מניות בכורה כמכשיר הוני, כמכשיר מורכב או כמכשיר התחייבותי תלוי, בין היתר, בשליטת החברה באירועים או בנסיבות המאפשרים את פדיון המכשיר.
- במידה והמכשיר יסווג כהתחייבות:
- ריבית, דיבידנדים, הפסדים ורווחים הקשורים במכשיר פיננסי או מהווים התחייבות פיננסית יוכרו ברווח והפסד.
- במידה והמכשיר יסווג כהוני:
- חלוקות למחזיקים במכשירים שמוגדרים כהון, ייזקפו ישירות להון העצמי (בדומה לדיבידנד לבעלי מניות רגילות).

Slide 53

אופציות צמודות מדד ומט"ח – חשבונאות מול מס

השלכות מס אפשריות	GAAP ישראלי	IFRS
<p>ככלל, כתבי אופציה תחשבה כמכשיר הוני לצרכי מס.</p> <p>סעיף 10 בחוק התיאומים שבוטל קבע כי הוצאות ריבית (לרבות הפרשי הצמדה) על פריט הוני לא יותר בניכוי לצרכי מס.</p> <p>לעניין הוצאות הנפקה – במידה והאופציה תסווג כהונית הוצאות ההנפקה המיוחסות יותרו בניכוי ובתנאים מסויימים רק לגבי חברה תעשייתית.</p>	<p>לפי תקן 22 ותקן 31, כתבי אופציה צמודים למדד או לדולר מסווגים כהון עצמי.</p>	<p>כתבי אופציה צמודים למדד או לדולר מסווגים כהתחייבות <u>ולא</u> כהון עצמי.</p> <p>שינויים בשווי ההוגן של המכשיר ייזקפו לרווח והפסד.</p>

Slide 54

אג"ח להמרה - חשבונאות מול מס

השלכות מס אפשריות	GAAP ישראלי	IFRS
<ul style="list-style-type: none"> • ככלל, הטיפול לצרכי מס נגזר לרוב מהטיפול החשבונאי שבעבר התבסס על ג"ד 53 ולאחר מכן תקן 22. • ייחוס חלק ממרכיב תמורת הנפקת האג"ח לאופציה יגדיל את מרכיב הניכיון (או קיטון בפרמיה) והוצאות המימון אצל היישות המנפיקה תגדלנה בהתאם. • הוצאות הנפקה עד למועד ההמרה – בדרך כלל מופחתות לצרכי מס על פני אורך חיי האג"ח בהתאם לשיטת הפחתת הניכיון. 	<p>פיצול המכשיר לרכיב התחייבותי ולרכיב הוני.</p> <p>ראשית נחשב את השווי של מרכיב החוב ולאחר מכן את שוויה של אופציית ההמרה. אופציית ההמרה הינה הונית.</p>	<p>קיימים שני מצבים בהנפקת אג"ח להמרה התלויים בהצמדתו של יחס ההמרה:</p> <p>א. <u>במידה יחס ההמרה צמוד</u> - טיפול לפי IAS 39:</p> <p>אופציית המרה - נגזר משובץ - סיווג כרכיב התחייבותי - תמחור השווי ההוגן של האופציה בדר"כ בהתאם למודלים מקובלים (B&S, מודל בינומי וכו')</p> <p>מרכיב החוב - סיווג כרכיב התחייבותי - נגזר כערך השייר מסך התמורה בגין אג"ח להמרה בניכוי התמורה בגין השווי של אופציית ההמרה.</p> <p>ב. <u>כאשר לא קיימת הצמדה</u> - טיפול לפי IAS 32:</p> <p>טיפול <u>זרה</u> לטיפול בתקינה הישראלית.</p>

Slide 55

אופציות ואג"ח להמרה-סוגיות מס לדין

- האם יש מקום להיצמד לכללי חשבונאות לעניין סיווג אופציה צמודת מט"ח או מדד כמכשיר התחייבותי ולא הוני ולמדוד את ההתחייבות על בסיס שווי הוגן (כלומר להתיר שערך של ההתחייבות הנובעת ממדידת רכיב ההמרה של האופציה)?
- האם יש לקבל את גישת פיצול הרכיבים באג"ח להמרה (אופציה הונית ואג"ח סטרייט) גם לצרכי מס, לרבות הגדלת רכיב הניכיון כתוצאה מהפיצול האמור?
- האם יש לקבל את שיטת הריבית האפקטיבית להפחתת הניכיון גם לצרכי מס?
- האם פקיעת אופציה הונית שפוצלה מרכיב אג"ח התחייבותי תחשב כאירוע מס להבדיל מאופציות ישירות שהונפקו בנפרד או במסגרת חבילת ני"ע, ללא קשר למכשיר התחייבותי? (בחשבונאות פקיעת אופציה שפוצלה מרכיב התחייבותי אינה עוברת דרך רווח והפסד).
- מה דין הוצאות הנפקה שיוחסו לרכיב הוני של האופציה באג"ח להמרה. האם יותרו בניכוי לאורך חיי האג"ח או שייחשבו כהוצאות הוניות שאינן מותרות בניכוי (למעט חריגים לעניין חברה תעשייתית).

Slide 56

הנפקת חבילה של ניירות ערך – חשבונאות מול מס

השלכות מס אפשריות	GAAP ישראלי	IFRS
<p>• ככלל, גישת ייחוס התמורות לחבילת ניירות ערך אשר נהוגה ונחשבת כמקובלת לצרכי מס היא ממוצע שלוש הימים ראשונים למסחר.</p> <p>גישת השווי ההוגן מקובלת לצרכי ייחוס תמורת החבילה (גישת השארית על פי התקינה החדשה – בצריך עיון)</p> <p>• במסמך איפיון נ"ע שהוציאה רשות המסים בעבר נאמר כי ייחוס תמורת ההנפקה תעשה לפי יום המסחר הראשון כפי שמנחים כללי החשבונאות החדשים כיום.</p> <p>• הוצאות הנפקה בגין מכשירים הוניים אינם מותרים בניכוי למעט חריגים (חברה תעשייתית).</p>	<p>בעת הנפקת מספר סוגים של מכשירים פיננסיים בחבילה, יש לפצל את השווי ההוגן של החבילה, בעת ההכרה לראשונה, לפי יחס שווים ההוגן.</p> <p>אותו הדין, לגבי הקצאת עלויות ההנפקה.</p>	<p>בעת הנפקת מספר סוגים של מכשירים פיננסיים בחבילה:</p> <p>א. יש לקבוע תחילה את השווי ההוגן של ההתחייבויות הפיננסיות שנמדדות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.</p> <p>ב. לאחר מכן, לקבוע את השווי ההוגן של ההתחייבויות פיננסיות שנמדדות בשווי הוגן רק בעת הכרה לראשונה.</p> <p>ג. שארית התמורה תיוחס לרכיבים הוניים.</p>

Slide 57

הנפקת חבילה של ניירות ערך-סוגיות מס לדין

- האם יש להיצמד לכללי חשבונאות בדבר מועד מדידת ניירות הערך המונפקים בחבילה לעניין מפיצול, קרי יום המסחר הראשון או להישאר לפי גישת ממוצע שלוש ימי המסחר הראשונים?
- האם גישת השארית לעניין פיצול מרכיבי המכשירים הפיננסיים בחבילה על פי התקינה החדשה הינה מקובלת לצרכי מס?
- האם יש מקום לאבחן בין הוצאות ההנפקה המיוחסות למכשיר הוני לבין מכשיר התחייבתי בהנפקת חבילת נ"ע, ולהתיר הפחתת הוצאות ההנפקה שיוחסו למכשיר ההתחייבתי על פי הפיצול החשבונאי שנקבע (המרכיב הוני בדרך כלל מחושב כשארית)?
- האם הטיפול בעלויות עסקה בגין הנפקת מכשירים הוניים והתחייבתיים יהא זהה לטיפול הננקט לצרכי מס בגין הוצאות הנפקה המיוחסות למכשירים אלו, או שייקבע עפ"י הכללים החשבונאיים שהותוו בתקינה החדשה (זקיפה לרו"ה או היוון עלויות בהתאם לסיווג הנכס הפיננסי)?

Slide 58